

Lovforslaget sættes til forhandling.

Indenrigs- og boligministeren (Kjærboel): Det af det ærede medlem hr. Hans Hansen (Rørby) m. fl. fremsatte forslag til en ændring af folketingsvalgloven er ord til andet identisk med et af det radikale venstre i forrige folketingssamling fremsat forslag. Såvel ved denne lejlighed som under behandlingen af den nye folketingsvalglov i foråret 1953, hvor der fra radikal side blev fremsat ændringsforslag af samme indhold, blev spørgsmålet indgående drøftet, og jeg skal derfor ikke nu knytte mange bemærkninger til det fremsatte lovforslag. Som bekendt blev begge de fremsatte forslag forkastet efter navneopråb, i foråret 1953 med 94 stemmer mod 30, medens 8 medlemmer undlod at stemme, i efteråret 1953 med 121 stemmer mod 27, medens 4 medlemmer undlod at stemme. Man skulle her efter tro, at det høje tingendeligt havde gjort op med dette spørgsmål, og det overrasker mig, at forslaget nu er blevet fremsat påny.

Sidste gang vi her i tinget behandlede spørgsmålet, gav jeg udtryk for den opfattelse, at reglerne om partiernes andel i tillægsmandater ikke bør laves om hvert øjeblik, men forblive uændrede, indtil udviklingen viser, at en regulering er, om ikke nødvendig, så dog rimelig og hensigtsmæssig. Dette synspunkt fastholder jeg stadig, og jeg kan ikke se, at der i det år, der er forløbet, siden vi sidst drøftede spørgsmålet, er indtruffet noget, som gør det naturligt at tage de omhandlede bestemmelser op til revision. Valglovens nuværende bestemmelse om adgangen til tillægsmandater går, såvidt jeg kan se, lige så lidt nu, som da loven blev vedtaget, ud over, hvad hensynet til landets styreform og demokratiets oprettholdelse tilsiger.

Når retsforbundet specielt har henvist til den slesvig-holstenske valglov, hvis 5 pct.s klausul har forhindret Sydslesvigsk Vælgerforening i at blive repræsenteret i landdagen i Kiel, skal jeg heroverfor indskrænke mig til at konstatere, at bestemmelsen i den danske valglov ikke lægger nogen hindring i vejen for en repræsentation af det tyske mindretal her i tinget, og at muligheden for en sådan repræsentation ikke vil blive bedre efter det af retsforbundet stillede forslag.

Jeg kan altså ikke give det fremsatte lovforslag min anbefaling, men må mene, at den nuværende lovbestemmelse, som et overvældende flertal af tingets medlemmer to gange har sluttet op om, bør blive stående uændret.

Ordføreren for forslagsstillerne (Hans Hansen [Rørby]): Spørgsmålet om en ændring i valgloven blev, som det rigtigt blev fremhævet af den højtærede indenrigs- og boligminister, behandlet i folketinget for et år siden, foranlediget af et lovforslag, der blev fremsat af det radikale venstre. Dette forslag støttede vi fra retsforbundets side. Det var jo nærmest en tilfældighed, at det blev det radikale venstre, som fremsatte lovforslag i så henseende; også vi havde planer om at fremsætte et lovforslag, men da det nu blev fremsat af det radikale venstre, og da vi som helhed var enige, gav vi afkald på at stille vort eget forslag og støttede de radikales forslag ved behandlingen i oktober måned i fjor. Siden den tid er der af mange talere, ja, næsten fra alle partiers side her i tinget, som også den højtærede minister var inde på, givet udtryk for det urimelige i den bestemmelse, som indeholdes i valgloven til Kiel-landdagen i Sydslesvig; det er blevet omtalt af alle partier her fra folketingets talerstol, især under debatten om Tysklands suverænitet. Det skal så nu vise sig, om der er vilje bag de ord, der er sagt om dette spørgsmål her. Forholdet er jo det, at bestemmelsen i den valglov, som gælder til Kiel-landdagen, har nøjagtig samme motivering som den, der er givet for bestemmelsen i den danske folketingsvalglov. Virkningerne er de samme, men virkningerne har været stærkere her, idet vi ved det sidst afholdte folketingsvalg så, at 58 500 stemmer ikke blev repræsenteret; det var de 58 500 stemmer, som faldt på de uafhængige ved valget i september i fjor. Og der er det ejendommelige ved hele situationen, at vi kan regne med, at de 58 500 stemmer, som faldt på de uafhængige, ikke ville være faldet på noget af de partier, der fik mandaterne.

Så stor er folketingsvalglovens urimelighed, at valgloven kan tvinge vælgerne til at støtte et parti, som de har stemt imod ved valget. Jeg finder det ganske urimeligt at opretholde en spærreregulering af den art, også